

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนที่จัดการศึกษา
ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ
ตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โรงเรียนที่จัดการศึกษา
ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2549 จาก
292 โรงเรียน จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน 292 คน ครูผู้สอน 2,801 คน รวมทั้งสิ้น 3,093 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โรงเรียน
ที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา
2549 จำนวนทั้งสิ้น 342 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)
ตามขนาดโรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เกรจซีและมอร์แกน (Krejcie
and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 40-44) ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 สํารวจจำนวนโรงเรียน พบว่า มีจำนวนประชากร จำนวนทั้งสิ้น 3,093 คน
กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเกรจซีและมอร์แกน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหาร
จำนวน 90 คน ครูผู้สอน จำนวน 252 คน รวมกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 342 คน

ขั้นที่ 2 จำแนกโรงเรียนออกเป็น 3 ขนาด โดยใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์
ในการแบ่งขนาด ได้จำนวนผู้บริหารทั้งสิ้น 292 คน จำแนกตามขนาดโรงเรียน 3 ขนาดดังนี้

1. โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนผู้บริหาร 11 คน
2. โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนผู้บริหาร 104 คน

3. โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนผู้บริหาร 177 คน

ขั้นที่ 4 สุ่มกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่คำนวณได้แยกตามขนาดโรงเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยจับฉลากชื่อโรงเรียนทีละโรงเรียนจนได้กลุ่มตัวอย่างครบ แล้วเทียบสัดส่วนของจำนวนครูในแต่ละโรงเรียน ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม
โรงเรียนขนาดเล็ก	177	1,184	1361	54	107	161
โรงเรียนขนาดกลาง	104	1,306	1410	32	117	149
โรงเรียนขนาดใหญ่	11	311	322	4	28	32
	292	2,801	3,093	90	252	342

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิด มีลักษณะของเครื่องมือดังต่อไปนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีการของ ลิเคอร์ท ชนิด 5 ตัวเลือก ดังนี้ ระดับปฏิบัติมากที่สุด ระดับปฏิบัติมาก ระดับปฏิบัติปานกลาง ระดับปฏิบัติน้อย ระดับปฏิบัติน้อยที่สุด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และขนาดของโรงเรียนมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรม ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัยได้จัดแบบสอบถามด้านต่าง ๆ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้านบุคลากร และด้านการประเมินผล จำนวน 46 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาตำรา เอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในหลักการทฤษฎี และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับแนวทางดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรม ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารตำรา งานวิจัย และบทความต่าง ๆ ที่มีผู้ศึกษาไว้ เช่น พิทยา โยวะผุย (2546), วันชัย บุญสา (2548) สุริโย โสมณวัฒน์ (2548) วนัสชาค์ สุวรรณทอง (2546) และ ประเทือง เลื่อมใส (2548)

2. สร้างแบบสอบถามให้มีความครอบคลุมรอบแนวคิดของการวิจัย เสนอต่อประธานกรรมการ และกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3. นำแบบสอบถามเสนอให้อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ภาษา การวิจัย สถิติการวัดผลและประเมินผล โดยมีผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

3.1 นายสุทธินันท์ ยศพล ศษ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมะขามโนนสง่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

3.2 นายมานิตย์ สนั่นเอื้อ ค.ม. (สาขาบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนพัคณภูมิพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

3.3 นายมีชัย พลภูงา กศ.ม. (สาขาวัดผลและประเมินผล) ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

4. นำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำแล้วเสนอให้คณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องเพื่อปรับปรุงแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะอีกครั้ง

5. นำแบบสอบถามฉบับที่แก้ไขสมบูรณ์แล้วไปหาประสิทธิภาพ โดยทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหาร และ ครูผู้สอน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน คือ ผู้บริหาร 15 คน และครูผู้สอน 15 คน

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้มาตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์ค่าอำนาจ จำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างคะแนนแต่ละข้อ กับคะแนนรวม (Item-total correlation) คัดเลือกแบบสอบถามที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. นำแบบสอบถามเฉพาะที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 94-98) ได้ค่าความเชื่อมั่น .87
8. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. หนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยผ่านผู้บริหารสถานศึกษา
2. ส่งแบบสอบถาม ไปโรงเรียน โดยมีหนังสือขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้วยตนเอง
3. ติดตามเก็บแบบสอบถาม โดยผู้ศึกษาเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ได้จัดทำข้อมูล ดังนี้

1. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์แต่ละฉบับ
2. การให้คะแนน นำแบบสอบถามที่ตอบเรียบร้อยสมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนรายข้อตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99-100) ดังนี้

ระดับการดำเนินงาน	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

3. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปแปลความหมาย โดยเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100) ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.0	ระดับปฏิบัติมากที่สุด
3.51 – 4.50	ระดับปฏิบัติมาก
2.51 – 3.50	ระดับปฏิบัติปานกลาง
1.51 – 2.50	ระดับปฏิบัติน้อย
1.00 – 1.50	ระดับปฏิบัติน้อยที่สุด

4. นำระดับคะแนนที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการดังนี้

- 4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรม จำแนกตามสถานภาพ และขนาดโรงเรียน
- 4.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรม จำแนกสถานภาพ โดยค่าที (t-test Independent)
- 4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรม จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis)
- 4.4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยแจกแจงความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item – Total Correlation) และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่า t (t-test Independent) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ค่า F-test (One – way ANOVA)